

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU
ROMÂNII DIN DIASPORA**

**Secțiunea A Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București**

14 martie 2025

Clasa a V-a

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Nimeni n-ar fi putut spune de unde și mai ales cum a apărut într-un sistem solar atât de liniștit, cu doar zece planete rotindu-se cuminți pe axele lor, un corp ceresc cu totul neobișnuit. Avea niște motoare care-l făceau să pară un X, își răsfăța locuitorii, numiți icsilieni, cu o climă blândă și aproape fără furtuni. Icsilienii aveau cu toții pe frunte niște x-uri mai mari sau mai mici, clar conturate.

Cu toții, încă de la naștere, aveau un simț foarte dezvoltat al culorilor și al formelor. Poate și pentru că ei înșiși puteau să-și schimbe nuanțele în acord cu stările pe care le aveau. Fericirea îi făcea puțin portocalii, supărarea îi înverzea, iar dragostea le presăra pe întreg corpul niște pistrii mari și roșii. Atunci li se părea lor că sunt nespus de frumoși.

— S-a născut un icsilian monstruos!

Așa se striga la tribuna din fața Icsilionului — locul în care se păstrau, din timpuri străvechi, cele mai frumoase picturi —, în dimineața în care începe povestea noastră.

Vestea a fost dusă pe calea vântului, astfel că în mai puțin de jumătate de ceas se știa că s-a născut un copil neobișnuit.

Micuțul nu părea nicidecum un icsilian. Îi lipsea cu totul x-ul dintre sprâncene. Nici pe brațe, nici pe picioare nu se vedeau stropi de culoare.

Mama, complet verde, se pomeni pe obraz cu un strop portocaliu.

— Dacă ați ști cât e de cuminte. Nu deranjează deloc. Singura vină ce i s-ar putea aduce e că îi place să intoneze în continuu ceva, spunea ea.

— Bine, spuse Reganta. Am hotărât. Va rămâne lângă mama sa, cu două condiții: prima, să-i fie continuu înregistrate sunetele — poate vrea să ne transmită ceva. Și, secundo, n-are voie să părăsească locuința.

Mama, cu insule mari de portocaliu întinzându-i-se pe corp, se retrase cu micuțul în casă. Din ziua aceea a început educația lui Onux. Copilul se dovedea priceput la culori, ca toți icsilienii, avea o mare pasiune și pentru forme, dar cel mai mult îi plăcea să îngâne sunetele acelea scoase parcă dintr-o limbă specială.

La-la-la, rostea cât era ziua de lungă, în timp ce se antrena la matematică, la științele sufletului, dar, mai ales, la pictură.

— Onux, cine spune că nu ești cel mai minunat icsilian? Își alinta ea din când în când copilul.

Sunetele neobișnuite, la-la-urile când mai subțiri, când mai îngroșate, erau luate de câteva ori pe zi de vânt și duse Regantei. Dacă la început acestea i se păreau puțin deranjante, încetul cu încetul se obișnuiește cu ele și a fost surprinsă să-și dea seama într-o zi că abia le aștepta.

— La, la, la, continua Onux cu sunetele acelea ciudate.

— Dar asta e... tot un fel de pictură, micule Onux. Doar că făcută din sunete, pe o pânză de aer... Nu-i așa? rosti Reganta.

Și Onux își strânse buzele lălăind cât putea el de tare. Sunetele amestecate le încălzi tuturor icsilienilor sufletul. Când Onux ajunse la capăt, izbucni un ropot de aplauze.

după Ioana Nicolaie, *Salvarea lui Onux*

B. *Acasă* (titlul original: *Home*) este un film de animație 3D care prezintă o paletă diversificată de emoții, toate pozitive. Un grup de extraterestri caută refugiu pentru a scăpa de dușmanii lor, ascunzându-se pe Pământ. Boovii au aspect simpatic, amuzant și pitic, aceștia au un corp bondoc și

ochii mari și sticloși, specia lor remarcându-se prin faptul că își schimbă culoarea în funcție de starea pe care o au.

O fată care nu se desparte de motanul ei, Tip, reușește să evite să fie prinsă și se împrietenește cu un boov alungat, pe nume Oh, care își caută prieteni. Cei doi pornesc în călătoria vieții lor.

În *Acasă*, ca de altfel în orice film despre întâlnirile de gradul trei, specia umană este subestimată. Asta impune desigur situații amuzante, mai ales când personajele principale sunt împreună: o copilă hotărâtă să își găsească mama și Oh, un boov curios, cald și singuratic, care vrea doar să fie prietenul cuiva. Și imaginați-vă un burețel mov care vorbește ca maestrul Yoda. Din cauza dorinței lui Oh pentru a primi atenție, acesta face multe probleme celor din neamul său, lucru care îi deranjează pe ceilalți. Însă, ultima pățanie nu poate fi așa de ușor iertată: trimite o invitație la petrecerea sa, inclusiv dușmanilor.

www.cineamator.ro

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Seria cu toate cuvintele care conțin trei silabe este:

- a) „apărut”, „numiți”, „picioare”.
- b) „culoare”, „avea”, „străvechi”.
- c) „început”, „sunete”, „frumoase”.
- d) „plăcea”, „foarte”, „formelor”.

2 puncte

2. Formele corecte ale substantivelor articulate hotărât ale substantivelor: „braț”, „condiție”, „copil”, „culoare” sunt cuprinse în seria:

- a) „brațe”, „condiții”, „copiii”, „culori”.
- b) „brațele”, „condiții”, „copiii”, „culorile”.
- c) „brațe”, „condițiile”, „copii”, „culoarea”.
- d) „brațul”, „condițiile”, „copiii”, „culorile”.

2 puncte

3. Conține numai substantive de genul neutru seria:

- a) „corp”, „forme”, „culori”, „vânt”.
- b) „locul”, „picioare”, „ceas”, „sufletul”.
- c) „sistem”, „pete”, „brațe”, „ropot”.
- d) „timpuri”, „sunetele”, „obraz”, „copil”.

2 puncte

Scrive pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Menționează câte un antonim potrivit pentru sensurile din text ale fiecăruia dintre cuvintele „cuminte”, „scoase” subliniate în textul A.

4 puncte

5. Transcrie, din textul A, două cuvinte din câmpul lexico-semantic al *culorilor*.

4 puncte

6. Formulează două întrebări despre lumea icsilienilor, pe care i le-ai adresa Regantei din textul A, folosind un substantiv comun articulat cu articol hotărât și un substantiv comun nearticulat, pe care le vei sublinia.

4 puncte

7. Alcătuieste câte un enunț în care un substantiv care denumește ființe să fie precedat de o prepoziție simplă, respectiv un substantiv care denumește obiecte să fie precedat de o prepoziție compusă.

6 puncte

8. Rescrie corect părerea unui copil care a vizionat filmul prezentat în textul B: „Personajul Principal e adorabil pentru că își schimbă culoare în funcție de stările emoționale.”

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrive pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Numește două personaje din filmul de animație „Acasă”, pe baza textului B.

4 puncte

2. Precizează trei trăsături ale boovilor, prezentați în textul B.

6 puncte

3. Prezintă un motiv pentru care Onux li se pare ciudat icsilienilor. Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul A.

6 puncte

4. De ce crezi că boovul mov își caută prieteni pe Pământ? Formulează răspunsul, valorificând informațiile din textul B.

6 puncte

5. Selectează două informații, din textul B, care crezi că sunt utile unui copil care ar vrea să vizioneze filmul de animație „Acasă”, motivându-ți alegerea în 40 – 60 de cuvinte.

8 puncte

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ

Imaginează-ți că Reganta îl invită pe Onux la palat pentru a-l prezenta copiilor ei. Scrie un text narativ, de minimum 80 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare prin care trece Onux.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- introducerea a două repere temporale;
- introducerea unui dialog de două – patru replici;
- originalitatea în prezentare.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare. (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C. La vârsta de zece ani, lui Peter Fortune adulții îi spuneau uneori că e un copil diferit. El n-a înțeles niciodată ce voiau să spună. Avea un nume ușor de spus și de scris. Fața, care îi era palidă și pistriată, era destul de ușor de reținut. Se ducea la școală în fiecare zi, ca orice alt copil.

A înțeles abia mai târziu, după mulți ani petrecuți ca adult. L-au crezut diferit pentru că era extrem de tăcut. Cealaltă problemă era că-i plăcea să petreacă timpul de unul singur. Nu mereu, se înțelege. Îi plăcea să fie singur și să-și gândească gândurile.

În câte-o după-amiază de vară, lumea îl vedea pe Peter culcat pe spate, ronțăind un fir de iarbă și uitându-se la cer.

— Peter, Peter! La ce te gândești? îi strigau ei.

Iar Peter tresărea și se ridica.

— A, la nimic. La absolut nimic.

Bineînțeles, părinții lui Peter și sora lui, Kate, știau că Peter nu e nici leneș, nici plictisit, și existau și la școală profesori care au ajuns să înțeleagă că în mintea lui se petreceau tot felul de lucruri interesante. Iar pe măsură ce a crescut, Peter a învățat și el că, din moment ce lumea n-are cum să vadă ce-ți trece prin cap, cel mai bine e să le spui tu, dacă vrei să te înțeleagă. A început să scrie despre unele dintre lucrurile care i se întâmplau. Când s-a făcut mare, a devenit inventator și scriitor de povești și a avut o viață fericită.

după Ian Mc Ewan, *Visătorul*

Scrie un text de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți *modul în care o pasiune poate schimba lumea*, așa cum apare în cele două texte-suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

- prezentarea unui aspect comun, referitor la *modul în care o pasiune poate schimba lumea*, surprins în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun și a celui diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare. (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.